

faa, bliver yderst vanskeligt. Der er meget at skære bort af Fortidens Bevillinger; men naar det kommer her til Rigsdagen, vil der neppe være en eneste af disse Bevillinger, uden at den vil finde Forsvarere i dette Ting. Thi Sagen er den, at saadanne Bevillinger, der nu i Øjeblikket ydes paa de forskellige Omraader, gaa jo ikke i Havet, men blive anvendte til forskellige Mennesker og forskellige Institutioner, som ville komme til at savne dem i det Øjeblik, de tages bort. Derfor vil det blive vanskeligt at komme bort fra den hidtil bestaaende Tilstand. Men det er mit Haab, at alle Erhverv maa mødes i den Erkendelse, at Staten ikke længere kan være Malkeko for alt og alle. Vi maa indse fra alle Sider, fra de forskellige Erhverv, og der maa Landbruget ogsaa være med, at mange af disse Bevillinger tidligere ere givne under Forudsætninger, der ikke længere ere til Stede, og at disse Bevillinger derfor bør stryges. Man maa ogsaa erkende, at der bør drages stærkere Skel mellem, hvad Staten bør støtte, og hvad der alene bør fremmes gennem privat Initiativ. Det er mit Haab, at naar denne Erkendelse er vokset stærkere frem, vil det ogsaa lykkes at gennemføre Reformer i Retning af større Økonomi i vor Statshusholdning.

Maatte jeg dernæst gøre et Par Bemærkninger med Hensyn til Loven om Tiendes Afløsning. Der er fra forskellige Sider rettet Anmodning til mig om at drage den Sag frem her i Tinget. Det er jo bekendt, at der er ikke ringe Skuffelse i Landbefolkningen over, at denne Sag ikke er fremmet i langt større Udstrækning, end hidtil har været Tilfældet. I Loven om Afløsning af Tienden af 15. Maj 1903 hedder det i § 6, at „til Gennemførelsen af Tiendens Afløsning inddeles Landet efter Bestemmelse af Landbrugsministeren i saa mange Kredse, at den hele Forberedelse til Tiendeafløsning kan være færdig 1. Januar 1908“, ligesom det ogsaa hedder i § 19, at Afløsningen af de Tiender, hvis Tilberedelse til Afløsning er færdig til Juli 1907, skal træde i Kraft den 1. Januar 1908, og endvidere ere i Henhold til samme Lov Tiendekommissionernes Medlemmer kun udnævnte paa 4 Aar. Endskønt Loven altsaa forudsætter,

at Tiendens Afløsning skulde være tilendebragt i indeværende Aar, er det jo en Kendsgerning, at der er mange Tiendekredse, hvor Tiendekommissærerne maaske ikke have faaet et eneste, maaske kun ganske enkelte Sognes Tiendeafløsning tilendebragt, og i andre Tiendekredse, hvor der har været dygtige Mænd til at lede dette Arbejde, er det betydeligt længere fremme. Man siger, at Arbejdet standses, fordi Sagerne henligge i Landbrugsministeriet og ikke kunne ekspederes færdig derfra. Nu er det givet, at naar der paa en Gang skal udnævnes saa mange Tiendekommissærer her i Landet, kan det ikke være andet, end at der ogsaa derimellem kan blive udnævnt Mænd, der mangle Evne, maaske ogsaa til Dels Villie til med Energi at fremme det Arbejde, hvortil de ere satte. Jeg mener da, at hvor det viser sig at være Tilfældet, at disse Mænd trods Paamindelser ikke selv eller ved andres Medhjælp føre Arbejdet resolut igennem, bør de have deres Afsked og nye Tiendekommissærer udnævnes. Men jeg vil ogsaa gerne rette den Henstilling til den højtærede Landbrugsminister, at han søger, saa vidt det er ham muligt, at fremme Tiendeafløsningssagen. Skulde Skylden ligge hos Landbrugsministeriet, vil jeg henstille, at der ogsaa der skaffes tilstrækkelig Arbejdskraft til Sagernes Ekspedition, saa Skylden for Forsinkelsen ikke længere kan lægges paa Landbrugsministeriet. Jeg er ikke i Tvivl om, at den Dag vil komme, da man her i Tinget vil komme til en Forhandling om det Spørgsmaal, hvorvidt ikke det Tilskud, som Staten ifølge Tiendeloven skal yde til Tiendens Afløsning, skal have tilbagevirkende Kraft til indeværende Aar for de Tienders Vedkommende, der senere afløses i Overensstemmelse med de Forudsætninger, der ligge i Tiendelovens Ord og Aand. Der er jo neppe mange her i denne Sal, som ville hævde, at det Lovgivningsarbejde, som vi i de senere Aar, navnlig i det sidste Aar, have fuldendt her i Rigsdagen, har været Love, som særlig direkte ere komne Landbruget til gode. Derfor er det givet og maa erkendes for rigtigt, at Landbruget overfor en Lov, der i særlig Grad har haft den Opgave i nogen Maade at skabe Ligestilling mellem Land-